

dringsforslag, som jeg har været med til at stille, idet vi, som allerede tidligere er omtalt, i den Anledning have valgt os en Ordsfører. Der er imidlertid et Punkt, som for mig er Hovedpunktet, nemlig Vædringsforslaget under Nr. 18, og om dette vil jeg tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger. Jeg vil nemlig gjerne indlægge et godt Ord for disse Husmandskøer, inden vi gaa til Afstemning. Hvad er det, vi gjøre, naar vi ikke vedtage dette Vædringsforslag? Ja det er ligefrem det, at vi sige en hel Del Husmænd og Indsiddere lige ind under Fattigvæsenet. Saaledes som Forholdet er for Tiden, — det vide Alle vi, som bo paa Landet, — taales Græsning paa Veiene. Vel veed jeg, at det ikke strengt taget er lovligt at græsse paa Vi-veiene, men det taales og er taalt i mange Aar, og komme vi nu og sætte Bestemmelser ind i denne Lov, som aldeles forbyde denne Græsning, saa paastaar jeg, at vi drive en hel Del Husmænd uden Jord og Indsiddere ind under Fattigvæsenet. Hvad er i det Hele en Ko vel værd for en saadan jordløs Husmand eller Indsiddere? Jeg skal tillade mig at udtale mig lidt nærmere derom. En saadan Ko kan efter den Beregning, jeg har opstillet, give en aarlig Indtægt alene af Mælken af over 67 Rd. Naar Aaret har 365 Dage, og vi saa regne 6 Uger fra, hvori Koen staar hen, saa faae vi 323 Dage tilbage, og i det Tidrum vil en saadan Husmandsko ved ordentlig Fodring og Pasning kunne give gjennemsnitlig 5 Potter Mælk om Dagen. Enhver Landmand, som kjenner disse Ting, vil sige med mig, at jeg ikke har anslaaet Udbyttet for høit. Der er en Tid, hvor Koen vil kunne give meget mere Mælk, indtil 5 Kander og derover, men der er ganske vist ogsaa en Tid, hvor den giver betydelig mindre. Naar jeg saaledes sætter Gjennemsnittet til 5 Potter daglig, faar jeg 1615 Potter, og sætter jeg 4 $\frac{1}{2}$ pr. Pot, faar jeg 67 Rd. 1 Ml. og 12 $\frac{1}{2}$ om Aaret. Naar jeg endvidere regner Gjøbningen til en Værdi af 12 à 14 Rd., faar jeg en Sum ud af omtrent 80 Rd. aarlig, og det er ganske vist ingen lille Indtægt for en Husmand; en sliq Indtægt vil i høit

Grad kunne støtte hans Husholdning og i mangfoldige Tilfælde befri ham fra at komme ind under Fattigvæsenet. Har en Husmand saaledes Mælk og Smør i sit Hus, behøver han ikke at drive Tiden hen med at kjøbe det uvertiden paa fjerntliggende Steder. Hvor skal han i det Hele taget faae disse Ting at kjøbe? So mere Meterivæsenet gaar fremad, desto vanskeligere bliver det for en Husmand at faae Mælk og Smør at kjøbe. Gaardmanden kan i Reglen af sin Mælk producere Smør til 3 Ml. Pundet; den Slags Smør kan Husmanden ikke evne at kjøbe; men hvor skal han da faae Smør fra? Naar Gaardmanden kan bringe sin Mælk ud til en saadan Pris, kan man virkelig ikke forudsætte, at han vil overlade Husmanden eller Indsidderen Smør eller Mælk til billigere Priser. Naar en saadan jordløs Husmand eller Indsiddere har en Ko, bliver det ham endvidere ogsaa dermed muligt at opføde en Gris; dels ved Affaldet fra sit lille Mælkeri, dels ved at Børnene i Høstens Tid samle Nr. kan han skaffe Føde til Bete til Grisen, og derved har han ogsaa et godt og sundt Fødemiddel for Vinteren. Jeg maa gjentage, at naar en Husmand eller en jordløs Indsiddere har en Ko, har han Betingelserne for at soutener sig og kan, hvis ikke Sygdomstilfælde støde til, eller han har en meget stor Børnesflok, i Reglen komme igjennem uden at ty til Fattigvæsenet; men tager man Koen fra ham, vil han, hver Gang det Mindste støder til, hver Gang han bliver syg, eller selv uden det, hvis han skulde have en stor Børnesflok, i mange Tilfælde ikke kunne holde sig, uden at han maa ty til Fattigvæsenet. Jeg kan fuldstændig slutte mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (Corn. Petersen) og af den ærede Folke-tingsmand for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen), at der ikke kan være mindste Fare for Veifreden ved, at man lader enkelte Køer græsse ved Veiene, og, naar vi vedtage, hvad her er foreslaaet, at Sogneraadet og de tilstedende Jordbrugere skulle give deres Tildelse til Græsningen, kan jeg ikke indse, hvem det skulde kunne skade. Den høitærede Indenrigsminister udtalte, at ethvert Opsyn